

SHTATË FJALËT E FUNDIT POROSIA NGA KRYQI¹

Është më se e nevojshme për jetën tonë të krishterë, që sa më mirë ta kuptojmë dhe ta njohim qëllimin e Mishërimit të Jezu Krishtit. Përmes vuajtjeve, vdekjes dhe Ngjalljes së tij, ne na përtërihet jeta duke u ringjallur në jetën e re të hirit. Prandaj, këto porosi le të jenë për ne një nxitje që të shtijmë në veprim mësimet e Krishtit dhe kështu të ruajmë dinjitetin e të bijve dhe bijave të Zotit në jetën tonë të përditshme.

HYRJE

Çdo porosi e madhe zakonisht është e përcjell prej tri elementeve, shkruan Fulton Sheen, edhe atë prej: ambonit, dëgjuesve dhe të së vërtetës. Këto tri elemente i gjejmë në dy porositë e Shëlbuesit, edhe atë në fjalët e para dhe të fundit të jetës së tij publike. Me rastin e predikimit të tij në mal kur shpalli Lumturitë (Krhs. Mt 5, 1-12) si ambon merret kodra, dëgjues ishin galilenjt, ndërsa e vërteta ishte përmbajtja e predikimit të tij-Lumturitë. Amboni prej të cilit e dha porosinë e fundit ishte Kryqi, dëgjues ishin farisenjtë që e fyenin Zotin, priftërinjtë që e përqeshnin, ushtarët romak, nxënësit e frikësuar, Magdalena e cila qante, Gjoni që e donte dhe Maria e cila vuante siç di të vuajë nëna për fëmijën e vet.

Magdalena, Gjoni dhe Maria janë në një mënyrë simbolet e pendimit, meshtarisë dhe pafajësisë. Këta janë shpirtrat që gjithmonë i gjejmë pranë Kryqit të Krishtit.

Porosia që e dëgjuan prej Kryqi në prag të vdekjes së Jezu Krishtit, ishin Shtatë fjalë. Ai thërret njerëzit pranë këtij amboni që çdo fjalë e thënë të shpallet gjithmonë, por edhe të jenë Fjalë ngushëlluese për gjithë ata që besojnë. Kjo porosi nuk do të bie në harresë gjatë gjithë kohës së njerëzimit, përkundrazi, ajo do të trokas në ndërgjegjen e secilit njeri për një jetë më të mirë.

Edhe sot, në këtë moment, ne i dëgjojmë këto fjalë të cilat na thërrasin që t'i përgjigjemi dashurisë së Krishtit e të nisemi pas Tij.

FJALA E PARË “Fali o Atë, se nuk dinë ç’bëjnë”

Njeriu kur është afër vdekjes, atyre që i donë dhe të afërmve të vet u drejton fjalë të mira dhe porosi të ndryshme. Krishti atyre që më së shumti i ka dashur u drejtohet sipas kësaj renditje: Fjala e parë u drejtohet armiqve: “Fali o Atë”; e dyta u drejtohet mëkatarëve: “Qysh sot do të jesh me mua në parajsë”, dhe e treta shenjtërve: “Grua, qe biri yt”!

Ata që e kryqëzonin besonin se tani Krishti do të lëshoj klithje e britma, sepse kjo u kishte ndodhur me çdonjërin që e kishin kryqëzuar më parë. Seneka thotë se të kryqëzuarit mallkonin ditën kur kanë lindur, mallkonin vrasësit e nënat e veta, ndërsa Ciceroni thotë se disave u është shkurtuar

¹ Përmbajtja e kësaj teme bazohet kryesisht në librin e një ipeshkvi amerikan, Fulton J. Sheen (1895-1979) i titulluar “*Shtatë fjalët e fundit-porosi nga Kryqi*”.

gjuha që të merrnin fund blasfemitë e tyre të shumta dhe ndryshme. Për këtë arsye, edhe tash vrasësit prisnin të njëjtën gjë. Por kësaj radhe mashtrohen. Prej Krishtit u dëgjua Fjala: “Fali o Atë, se nuk dinë ç`bëjnë”.

Krishti i falë të gjithë, Pilatin, Herodin, ushtarët që e rrahën dhe e munduan. Pse i falë? Sepse nuk dinë ç`bëjnë. Sikur ta dinin se çfarë krimi janë duke bërë, se janë duke e gjykuar Jetën me vdekje, sikur ta dinin padrejtësinë që bënë kur e zgjodhën Barabën në vend të Krishtit... ata nuk do të kishin shpëtuar. Edhe ne, sikur ta dinim se sa e keqe e madhe është mëkati e do të vazhdonim të mëkatojmë, edhe ne do të humbnim. Prandaj, arsyetimi i vetëm pse ne nuk jemi shenjtër është se nuk e dimë se sa Zoti është i mirë.

FJALA E DYTË

“Qysh sot do të jesh me mua në parajsë”

Një legjendë tregon se kur Shën Jozefi dhe Zoja bashkë me foshnjën u detyruan të largohen ë Egjipt, rrugës u ndalën në një bujtinë. Zoja e Bekuar kërkoi ujë që ta pastroj Foshnjën. Më pas, gruaja që ia solli ujin, e pyet Zojën a guxon ta pastroj në atë ujë foshnjën e vet që ishte e sëmurë prej gërbule. Dhe, pasi e pastron foshnja i shërohet. Rritet kjo foshnje dhe më vonë e gjejmë të kryqëzuar në anën e djathtë të Krishtit. A i`u ka kujtuar ngjarja për të cilën ndoshta i ka folur nëna e tij e tash Krishtin e shikon si një mik të vetin, këtë nuk e dijmë, por e rëndësishme është se ai tash i drejtohet Krishtit dhe i thotë: “Të bie ndër mend për mua, o Jezus, kur të arrish në Mbretërinë tënde”. Më në fund dikush i është mirënjohës Krishtit. Në mesin e shumë të pranishmëve dëgjohej një zë, edhe atë, zëri i një të gjykuari.

Nuk do të befasoheshim sikur ta falënderonte gruaja e vejë të cilës Krishti i`a kishte ngjallur djalin e vetëm, apo Pjetri që e kishte parë Shndërrimin e tij, ose ai të cilit Krishti i`a kishte kthyer të pamurit... Ja, përpos një grupi të vogël që qëndronte pranë kryqit e që e dëshmon Krishtin Mbret, gjendet një cub i gjykuar që e pranon një gjë të tillë. Fitorja e Krishtit bëhet edhe më e madhe sepse edhe në këto momente ai e shpëton një shpirtë: “Qysh sot do të jesh me mua në parajsë”.

Tregohet një shembull se si një ditë Krishti i dëftohet shën Jeronimit dhe i thotë: “Jeronim çka don me më dhuruar”? Ai i përgjigjet: “Do ti jap librat i mia”? Por Krishti i thotë se kjo nuk mjafton. “Çka të jap atëherë” i thotë Jeronimi, nuk më mbetet tjetër, pos të jap “jetën time si pendestar e vetëmohues”? Krishti i`a kthen: “Jeronim, mi jep mëkatet e tua”.

FJALA E TRETË

“Grua, qe biri yt”

Një engjëll vjen në Nazaret te një Virgjër e përvuajtur. Dhe, derisa ajo ishte e thëlluar në lutje e dëgjon përsëritjen më të rëndësishme në jetën e vet: “Të falem, hirëplote”? Ky ishte Dëftimi i parë se botës po i vjen shëlbimi. Kalojnë nëntë muaj dhe prapë vjen engjëlli dhe në brigjet e Judesë u shpallë barinjve Lajmin e gëzueshëm për lindjen e Mesisë, “lavdi Hyjit në lartësi”.

Kjo Foshnje do të vazhdojë jetën e vet në Nazaret, por do të vij momenti i rëndësishëm për ne, kur në Kalvar do të ndodhë Dëftimi i dytë. Të parin e solli engjëlli, ndërsa të dytin e shqipton zëri i Zotit: “Qe biri yt”. Zoja, pra, nuk është më vetëm Nëna e Krishtit, por ajo bëhet edhe Nëna jonë.

Eva me mos dëgjesën e vet te druri i njohjes së mirës dhe të së keqes e humb emrin – Nëna e të gjallëve, ndërsa me dëgjesën dhe flijen e vet, Maria pranë Kryqit denjësisht bëhet Nëna jonë.

Kjo, pra, është dashuria e Krishtit i cili edhe në Kryq vazhdon të kujdesohet për mua dhe për ty duke na e lënë Nënë e vet për Nënë tonë. Ajo kurrë nuk do të pushoj të lutet dhe ndërmjetësojë për ne.

FJALA E KATËRT

“Hyji im, Hyji im, përse hoqe dorë prej meje?”

Tri fjalët e para u ishin drejtuar atyre që Krishti më së shumti i donte: Armiqtë, mëkatarët dhe shenjtërit. Dy fjalët në vazhdim zbulojnë vuajtjet e Krishtit Zot e Njeri të cilat i përjetoi në Kryq. Fjala e katërt në mënyrë simbolike paraqet vuajtjet e njeriut që është i lënë edhe prej Zotit, ndërsa e pesta paraqet dhimbjen e Zotit që është i lënë prej njerëzve.

As natyra nuk mbeti indiferente kur njeriu e kryqëzoi Krijuesin e gjithësisë. Tokën e mbuloi një errësirë e madhe kur Krishti tha Fjalën e katërt: „Hyji im Hyji im, përse hoqe dorë prej meje“? Fshehtësi e madhe kjo për ne. Zoti i lënë prej Zotit. Biri e thërret Atin e vet, Zotin. Sa më ndryshe tingëllojnë këto fjalë në krahasim me ato të lutjes që na e mësoi: “Ati ynë, që je në qiell”. Në momentin e tmerrshëm që përjetonte Krishti pasi mbi vete kishte marrë të gjitha mëkatet e botës, duket sikur është fshehur edhe para Tij fytyra e Atit qiellor. Krishti i përjeton këto vuajtje për të gjithë ata që nuk e pranojnë Zotin, për ata që dyshojnë në praninë e Tij, si dhe për të gjithë ata që rrinë indiferent ndaj Zotit.

O Krisht çdo gjë në botë është e Jotja përpos vullnetit tim. Na mëso të themi: “Jo vullneti im, por vullneti yt u bëftë o Zot”.

FJALA E PESTË

“Kam etje”

Ky është ankimi më i shkurtë prej këtyre shtatë ankimeve nga Kryqi. Krishti vazhdon predikimin e vet. Ai nuk mallkon ata që e kryqëzojnë, nuk i qorton as nxënësit që të frikësuar rrinin skaj rrugës. Në tjetrën anë, nuk i jep fjalë shprese Magdalenës, fjalë dashurie Gjonit, e as fjalë që i premtojnë jetën Nënës së vet Zojës së Bekuar. Në këtë moment nuk i drejtohet as Atit të vet, vetëm se, prej thellësisë së Zemrës së Tij të Shenjtë del ankimi: “Kam etje”.

Krishti këtu nuk lakmon pak ujë të kësaj toke, por Ai e dëshiron dashurinë tonë. “Kam etje për dashuri”. Në një mënyrë na zbulohet dhimbja e Zotit i cili është i lënë prej njerëzve. Krishti ka nevojë për ujin apo dashurinë e shpirtit tonë. Në fund të fundit, e kush e ka dëshmuar dashurinë e vet ndaj nesh nëse jo Krishti? Lexojmë në Shkrimin Shenjt se: „Askush nuk ka dashuri më të madhe se ndokush të jap jetën e vet për miqtë e vet“. Këtë dashuri Ai e dëshmon edhe kur i themelon Sakramentet që gjithnjë të mbetet i pranishëm në mesin tonë. Edhe kjo është një shprehje e dashurisë së Tij të pamasë e shfaqur ndaj nesh. Përmes sakramenteve, këtyre shenjave të dukshme të dashurisë së Tij ne e shuajmë etjen tonë shpirtërore.

Për këtë arsye, dashurinë tonë që duhet të jetë e ndërsjellë, nuk e meriton askush më tepër se sa Krishti-Zoti ynë.

FJALA E GJASHTË **„Gjithçka u krye”**

“Hyji e krijoi njeriun në përngjasimin e vet” (Zan 1, 27), por e dimë se me kryengritjen e Luciferit këtë përngjasim njeriu e humb dhe kështu i nënshtrohet pushtetit të errësirës që është vdekja. Mirëpo, Ati qiellor, me mëshirën e vet don gjithsesi ta kthejë njeriun në gjendjen e mëparshme të lavdisë së tij. Zoti e dërgon në botë Birin e vet që krijesat e tija edhe njëherë ta shofin se çfarë duhet të jenë sipas dëshirës dhe vullnetit të Krijuesit të tyre. Në vend të Adamit të padëgjueshëm vjen Krishti i dëgjueshëm, e në vend të gruas krenare Evës, vjen gruaja e përvuajtur Maria. Në vend të drurit të kopshtit të Edenit qëndron druri i Kryqit.

Shëlbimi ynë u realizua, por me pesë varrë të mëdha të Krishtit, në duar, këmbë e kraharor. Kjo ishte beteja në të cilën Krishti thërriste: “Fali o Atë”. Dhe, ja, momenti kur Krishti i`a paraqet Atit punën e kryer: „Gjithçka u krye”!

Krishti e vuri gurin e themelit mbi të cilin tash ne duhet ta formojmë jetën tonë. Prandaj, e Premtja e Madhe e Tij asgjë nuk do të na vlejë nëse nuk e marrim Kryqin e nuk shkojmë pas Tij. Që të jetojmë sipas mësimit të Tij, gjithmonë do t`na pengoj mëkati, prandaj duhet t`i luftojmë dukuritë tona të këqija, sepse derisa të jetë mëkati i pranishëm në jetën tonë Krishti gjithnjë do të kryqëzohet në zemrat tona.

FJALA E SHTATË **“O Atë, në duar tua po e porosisë shpirtin tim”**

Atëherë kur Zoti e dëboi Adamin prej kopshtit të Edenit, ai u detyrua që kafshatën e gojës ta siguroj me djersën e vet (Krhs. Zan 3). Më vonë ai ballafaqohet me një dukuri të cilën deri atëherë nuk e kishte njohur. Kur hasë në trupin e vdekur të Abelit ai e merr dhe i`a dërgon Evës. E thërrasin por ai nuk përgjigjet. Asnjëherë nuk kishte qenë ashtu i heshtur, i ftohtë dhe i palëvizshëm. Ndërsa ishin të hutuar u ra ndër mend se: “atë ditë që të hanë prej pemës së dijes të mirës dhe të së keqes do të vdesin” (Zan 2, 16-17). Dhe, ja, për të parën herë erdhi në botë vdekja.

Edhe Krishti po i kthehet Atit. Fjala e gjashtë ishte “e krewa veprën time”, ndërsa tash Ai e thotë Fjalën e fundit: “Në duar tua po e porosisë shpirtin tim”. Në orën e fundit të jetës së tij Krishti e dhuron edhe pikën e fundit të gjakut të vet për shëlbimin e botës.

Zoja e Bekuar në Betlehem i`a dhuron njerëzimit Birin e vet, ndërsa në Kalvar njeriu mëkatarë ia kthen asaj. Ta lusim Zojën që të ndërmjetësoj te Biri i saj që t`na i falë mëkatet tona dhe të na e jep hirin që mos ta kryqëzojmë më.

PËRFUNDIM

Gjatë këtyre shtatë porosive prej Kryqi që Krishti na i drejtoi e patëm rastin dhe e kemi gjithnjë që më mirë ta njohim dashurinë e Zotit, prandaj, për ne, le të jenë këto fjale shprese dhe fuqie që mos të biem në mëkate.

Edhe ne na thotë Krishti se do të jeni me mua në parajsë, por lyp prej nesh që ta kryejmë vullnetin e tij. Ai na e dha Nënë e vet për Nënë tonë që t`na bëjë të denjë për të qëndruar në praninë e Birit të saj. Krishti, me dashurinë e madhe që ka për ne, do ta shuaj etjen tonë shpirtërore. Kështu, edhe ne një ditë të mundë të themi: “Gjithçka u krye, o Atë, në duar tua po e porosisë shpirtin tim”.

Përgatiti:

Don Agim QERKINI

Nëntor, 2002